

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

16. august 2018,

seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm „Perikles IV“)

(CON/2018/35)

(2018/C 378/03)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

Euroopa Keskpank (EKP) sai 25. juunil 2018. aastal Euroopa Liidu Nõukogult taotluse avaldada arvamust seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest perioodil 2021–2027 (programm „Perikles IV“) ⁽¹⁾ (edaspidi „ettepandud määrus“).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 133, mille kohaselt kehtestavad Euroopa Parlament ja nõukogu vajalikud meetmed euro kasutamiseks ühisrahana, olles konsulteerinud Euroopa Keskpankaga ja ilma Euroopa Keskpanka volitusi piiramata. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanka kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

1. Üldised märkused

- 1.1. EKP märgib, et ettepandud määrusega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 331/2014 ⁽²⁾ alusel loodud programmi „Perikles“ õiguslik alus alates 1. jaanuarist 2021, et pikendada programmi „Perikles“ kuni 2027. aasta lõpuni.
- 1.2. EKP kordab oma seisukohta, mille kohaselt on programmi „Perikles“ näol tegemist vajaliku täiendusega EKP, Eurooli ja riigi ametiasutuste tegevusele võitluses euro pangatähtede ja müntide võltsimise vastu ⁽³⁾. EKP on veendunud, et programm „Perikles IV“ aitab ka tulevikus kaasa euro pangatähtede usaldusväarsuse säilitamisele.
- 1.3. EKP rõhutab oma aktiivset osalemist euro pangatähtede võltsimise vastases võitluses. Eelkõige töötab EKP euro pangatähtede jaoks välja pangatähe kujunduse ja turvaelemendid, mille alusel saavad nii laiem üldsus kui ka eksperdid eristada ehtsaid pangatähti võltsingutest ning mis aitavad võltsimist ennetada.
- 1.4. Euroopa seeria pangatähed on võetud kasutusele järk-järgult, alates 2013. aastast. Täiustatud turvaelementidega pangatähtede kasutusele võtmise ette valmistamiseks on EKP ja eurosüsteemi riikide keskpangad töötanud välja teavitusmeetmed pangatähtede seadmete tootjatele ja tarnijatele, samuti kommertsbankadele, jaemüüjatele ja muudele igapäevaselt pangatähtede seadmeid kasutavatele isikutele ja sularahakäitlejatele. Lisaks pakub EKP koolitusprogramme ja -materjale professionaalsete sularahakäitlejate täienduskoolituste läbiviimiseks. Kujundus- ja turvaelementidest teavitatakse pärast uue pangatäheseeria kasutusele võtmist ka laiemat üldsust.

⁽¹⁾ COM(2018) 369 final.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 331/2014, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm „Perikles 2020“) ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2001/923/EÜ, 2001/924/EÜ, 2006/75/EÜ, 2006/76/EÜ, 2006/849/EÜ ja 2006/850/EÜ (ELT L 103, 5.4.2014, lk 1).

⁽³⁾ Vt Euroopa Keskpanka 5. juuli 2006. aasta arvamuse CON/2006/35 (Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, seoses ettepanekuga kahe nõukogu otsuse kohta, mis käsitlevad vahetus-, abi- ja koolitusprogrammi euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles)) (ELT C 163, 14.7.2006, lk 7) punkt 1 ning Euroopa Keskpanka 2. märtsi 2012. aasta arvamuse CON/2012/17 (seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse vahetus-, abi- ja koolitusprogramm euro kaitsmiseks võltsimise eest (programm Perikles 2020)) (ELT C 137, 12.5.2012, lk 7) punkt 1.1. Kõik EKP arvamused on avaldatud EKP veebilehel www.ecb.europa.eu.

- 1.5. Täiendavalt analüüsib EKP uusi võltsingute liike oma võltsimise analüüsi keskuses (Counterfeit Analysis Centre, CAC) ning kasutab saadud teadmisi õiguskaitseseasutuste nõustamiseks. CAC koordineerib kõikide euro võltsingute kohta teadaolevate tehniliste ja statistiliste andmete edastamist asjaomastele isikutele.
- 1.6. Üha enam kasutatakse võltsimiseks digitaalse pilditehnika riist- ja tarkvara. Keskpankade ühise võltsimise ennetamise tööühma liikmena toetab ja kasutab EKP võltsimise ennetamise tehnoloogiaid, mis takistavad kaitstud pangatähtede kujutiste salvestamist ja reprodutseerimist.

2. Konkreetsete märkused

- 2.1. Ettepannud määruse artiklil 4 lõike 2 kohaselt võtab komisjon programmi „Perikles IV“ rakendamisel koostöös liikmesriikidega arvesse muude pädevate üksuste, eelkõige EKP ja Europoliga võetud asjakohaseid meetmeid. EKP soovib komisjonil maksimaalselt ära kasutada EKP kogemust koolituste läbiviimisel ja euro pangatähti käsitleva teabe jagamisel ning sätestada EKP maksimaalse kaasatuse kõikides asjaomastes küsimustes.
- 2.2. Programmi „Perikles IV“ sidusrühmade hästi toimiva koostöö osas kordab EKP oma seisukohta, mille kohaselt oleks komisjonil otstarbekas teha EKP ja Europoliga koostööd ning kaasata neid programmi alusel rahastatavate tööprogrammide välja töötamise, et vältida võimalikku dubleerimist ja kattumist programmi, muude asjakohaste programmide ja EKP koolitustegevuse vahel⁽¹⁾. Selline koostöö soodustaks ühise strateegia välja töötamist euro võltsimise ja sellega seotud pettuste vastu võitlemisel. Seetõttu tuleks ettepannud määruse artiklit 10 muuta, et näha ette komisjoni kohustus peamiste asjaosalistega, sealhulgas EKP ja Europoliga, tööprogrammide osas eelnevalt konsulteerida. Komisjon peaks võimaldama EKP-le piisavalt aega artikli 10⁽²⁾ kohaselt välja töötatavate tööprogrammide dokumentatsiooniga tutvumiseks.
- 2.3. Ettepannud määruse artikkel 12 kohustab komisjoni andma igal aastal teavet programmi „Perikles IV“ tulemuste kohta. Artikkel 13 sätestab vahehindamise läbiviimise kohustuse programmi kestel ning lõpphindamise programmi lõppedes. Komisjoni hindamise tulemused koos tähelepanekutega edastatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja EKP-le, kuid iga-aastane teave üksnes Euroopa Parlamendile ja nõukogule. EKP juhib tähelepanu, et ka programmi „Perikles 2020“ vahehindamise teatis esitati üksnes Euroopa Parlamendile ja nõukogule⁽³⁾. EKP rõhutab, et on vajalik 1) kaasata EKP järjepidevalt programmi hindamisaruannete koostamisse, et võtta arvesse EKP võetud meetmeid ja EKP aktiivset osalemist võltsimise vastases võitluses, 2) saada tagasisidet üksustelt, kes koos komisjoniga aktiivselt osalevad asjakohaste meetmete väljatöötamisel, et tagasisidet hindamisaruannetes ja teatistes kohaselt arvesse võtta, ja 3) saada edaspidi regulaarset teavet programmi kohta. Seetõttu soovib EKP ettepannud määruse artikli 12 lõiget 3 ja artikli 13 lõiget 3 muuta ja tagada, et EKP-le edastatakse nii iga-aastane teave programmi tulemuste kohta kui programmi vahehindamise kohta.
- 2.4. Ettepannud määruse artikkel 11 sätestab komisjonile delegeeritud volitused, eelkõige vastu võtta delegeeritud õigusakte järelevalve- ja hindamisraamistiku sätestamiseks vastavalt artikli 12 lõikele 2. EKP märgib, et see pädevus on juba sätestatud määruse (EL) nr 331/2014 artiklis 14. Samas märgib EKP, et aluslepingu artikli 133 kohaselt peab EKPga konsulteerima enne euro ühisrahana kasutamiseks vajalike meetmete sätestamist. Asjaomane kohustus ei ole piiratud ettepannud määrusega, vaid kohaldub kõikidele delegeeritud õigusaktidele, mis käsitlevad alusaktides määratletud vastutusvaldkondi. Kuna EKPga peab ettepannud määruse osas konsulteerima vastavalt aluslepingu artiklile 133, tuleks EKPga konsulteerida ka enne ettepannud määruse artikli 12 lõikes 2 sätestatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, kuna tegemist on rakendusmeetmetega, mille eesmärgiks on euro kaitsmine võltsimise eest ning mis on seetõttu vajalikud euro kasutamiseks ühisrahana. Artikli 11 lõike 4 osas, mis kohustab komisjoni enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerima iga liikmesriigi määratud ekspertidega, soovib EKP komisjonil ametlikult konsulteerida ka EKPga.

⁽¹⁾ Vt Euroopa Keskpanga 21. juuni 2005. aasta arvamuse CON/2005/22 (Euroopa Liidu Nõukogu taotlusel, seoses ettepanekuga kahe nõukogu otsuse kohta, mis käsitlevad vahetus-, abi- ja koolitusprogrammi euro kaitsmiseks võltsimise eest (programmi Perikles)) (ELT C 161, 1.7.2005, lk 11) punkt 8, arvamuse CON/2006/35 punkt 2.2 ja arvamuse CON/2012/17 punkt 2.4.

⁽²⁾ Vt arvamuse CON/2012/17 punkt 2.5.

⁽³⁾ Vt ettepannud määruse põhjendus 6.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, mille puhul EKP on soovitanud ettepanud määrust muuta, on esitatud eraldi tehnilises töödokumendis koos selgitustega. See tehniline töödokument on avaldatud inglise keeles EKP veebilehel.

Frankfurt Maini ääres, 16. august 2018

EKP president

Mario DRAGHI
